

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

DE DIJOUS A DIJOUS

La pau s'ha restablert a Barcelona y á ben poca costa. Bastá proclamar l'estat de guerra, treure las tropas al carrer y pendre 'ls punts estratègichs com si s'tractés de donar una gran batalla, y al dia següent els tranvías ja van circular servits pels mateixos conductors y cobradors.

Ab tot continuava subsistent l'estat de siti. El dissapte forem citats á la Capitanía general, y se 'ns feu saber que la premsa quedava lliure de las molestias de la censura previa. La censura en lo successiu s'exerciria á posteriori, ab subjecció á certas restriccions que 'ns varen ser comunicadas. Fora de que deixavan d'examinarnos el cartipás, podíam seguir parlant de tot, menos de tot, es á dir de res que pugui tenir una mica d'intenció.

Ab motiu de la proximitat de las eleccions, el dimecres varen ser restablertes las garantías constitucionals. A l'hora en qu'escrivim aquestas ratillas, no sabém si quan vejín la llum pública, las tals garantías tornarán á ser suspesas.

La veritat es que vivim en un régimen ben especial. En cap país del mon se deixa en suspensió la vida legal, sino quan hi ha motius de un carácter extraordinari que ho exigeixen. En cambi aquí basta que 'l poble s'costipi y estornudi, perque aparegui en las cantonadas el Bando de costúm, s'efectuhin las detencions que s'creguin convenientes y quedí subjecte la premsa á un régimen impossible.

Del establiment de un estat de cosas excepcional se 'n ha fet ja una costum. A lo menos desde l'any 93 Catalunya ha passat més temps ab la lley velada que ab la lley descuberta. ¡Pobra lley! En els períodos regulars la falsejan; en els períodos escepcionals la suspenen.

Qualsevol diria que 'l nostre país está malalt, y que 'ls governs que han pres pel séu compte 'l cuydado de assistirlo, cap pena s'prenen per desentranyar el carácter de la dolencia que l'afecta. Encare no té una mica de mal de cap, una sombra de febre, 'l tractament que li prescriuhen sempre es el mateix: *dieta rigurosa de legalitat*.

Aquest empirisme acabarà per portarnos á la sepultura.

Demá, diumenje, eleccions.

Son las sextas que s'verifican en deu anys. N'hi van haver al any 91, al 93, al 96, al 98, al 99 y n'hi ha també al 1901.

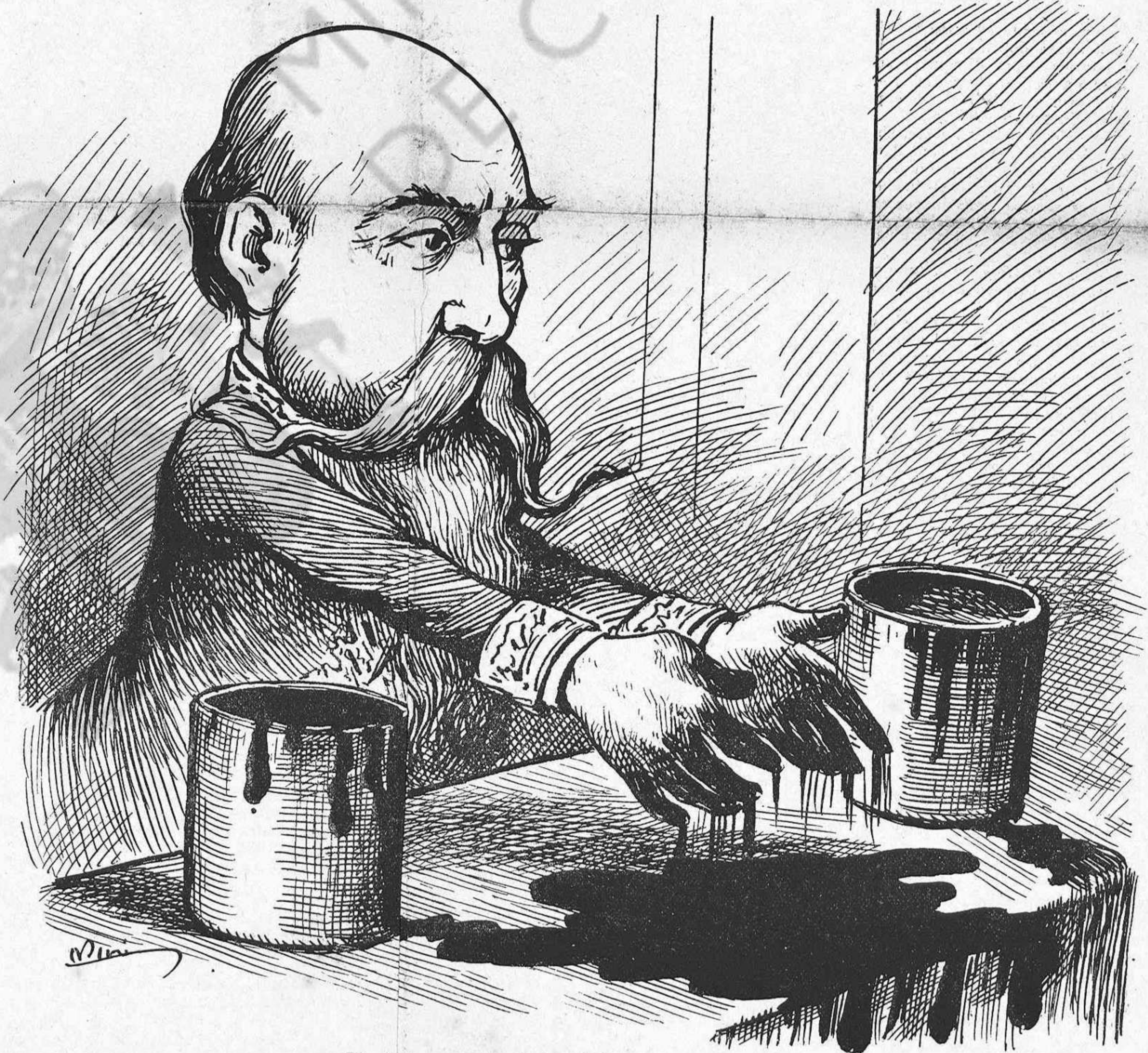
Els governs se las fan prescindint enterament del país, y á pesar del cuydado ab que procedeixen rodejantse de una immensa majoria d'elements adictes, cap de las Corts per ells formadas ha pogut cumplir la vida legal que li marca la Constitució.

Aixó demostra que 'ls Governos y las Corts qu'ells mateixos se fabrican pel seu us, son impotents no ja pera fer la felicitat del país, sino fins per sostenir en las cobdiciadas alturas del poder. Governos y Corts viuhen sempre una vida precaria, y per més que apuran tots els esforços, el desgabell acaba per vence'ls y cauhen junts.

Si aixó no es la *quiebra* més patent del régimen parlamentari establert per la restauració, no sé que podrà ser.

Las que demá se formarán al fons de las urnas monopolisadas pels cacichs fusionistas en dolsa aliansa ab els cacichs conservadors, naixerán podridas y mortas com totas las precedents, per encarnar com totas ellas els vicios, els abusos y las concupiscencias de las pandillas oligárquicas que tenen aga-

Jochs de mans electorals

—Va á omensar la funció... Señores, manos limpias.

fat pel coll á n'aquest país desventurat, fentli treure l'ánima per la boca.

Pensar que hi ha qui á cada dos per tres dicta la suspensió de la lley, y que no hi haja encare qui s'atreveixi á dictar de una vegada la suspensió de aquesta indigna farsa!

PEP BULLANGA

La eleccions y 'ls republicans de Catalunya

I cada elecció es una bugada en la qual es cridat el país á rentar la roba bruta, bé podem dir que el partit republicà y especialment el de Barcelona—la ciutat més republicana d'Espanya, com s'ha dit sempre—á cada bugada pert un llenzol.

saltes dediquém un aplauso entusiasta als bo republicans de alguns districtes de fora, que artrant tota mena de dificultats y sense reparar enerificis, proclaman y sostenen en la mida de

las sevas forsas candidatura republicana, enfront de las malas arts dels tupinaires y de las venjansas del caciquisme. Precisament perque son ja molt contats els que compleixen ab aquest deber polítich, bon exemple á tants y tants com deurían imitarlos y no 'ls imitan.

Prescindint de la capital, de la qual ens ocuparém al final de aquestas ratillas, sols en sis dels tretze districtes forans de la provincia de Barcelona se presentan candidats republicans.

Per Arenys de Mar lluyta 'l Sr. Corominas, director de *La Publicidad*, alentant las energias dels nostres correligionaris de un districte que fins ara ha

(0/38)

que havia comensat ab tanta valentia. Y en aquest sol concepte, poden quedar ben tranquils.

Tots els que s'figuraven que aixó de las garantías constitucionals eran una cosa molt seria...

La quitxalla de Madrid s'entreté apedregant l'estátua de 'n Cánovas.

¿No l'han llegida la circular del bisbe de la Seu, designat per ocupar la mitra de Barcelona?

¿Qué hi diu a n'aixó 'l govern que ompla la menjadora de un Cardenal que fa semblants cantadas?

Dimars estigué en la nostra redacció á despedirse, l' eminent republich D. Francisco Pi y Margall.

Alguns maristas volían abordar á Vinaroz, el poble vá amotinarse, y l' arcalde 'ls vá despedir acompayantlos fins als límits del terme municipal...

Aquí tenen un bon exemple: qui no vol frares no n'té.

«S' insisteix en afirmar que 'ls jutjes que s'han distingit en la suspensió de Ajuntaments per qüestions electorals, serán objecte per part del govern de alguna mida ó tal volta de algun procediment...

CAPELLADES, 13 de maig

L'ensotanat no s'entén de feyna, desbotant contra 'ls joves que manifestan la seva afició al teatro, als quals ompla de impropis, no parant may en aquesta canso...

ESPLUGA DE FRANCOLÍ, 6 de maig

Totas las prédicas que s'etjegan de un quant temps ensá desde 'l cubell místich versan sobre lo mateix.

SANT SADURNI DE NOYA, 13 de maig

Torna á presentarse candidat per aquest districte 'l conillet de guix, aquell de la mitja tersa de sagf.

LLANSÁ, 12 de maig

Ab motiu de haverse mort la mare del rabada místich, s'ha p-gut veure la diferencia d'educació entre las ratas de sagristia y 'ls lliure-pensadors de aquesta vila.

SANT MARTÍ DE TORRELLAS, 8 de maig

Nosaltres si que podem dir que tenim una calamitat ensotanada. Sería llarga la llista de tots els actes que realisa, desmentint ab ells la seva missió de pau.

L' una qüestió fá olvidar l' altre

—Ja se'n poden riure sas reverencias de la eridadissa anti-clerical, mentres jo 'ls hi pugui desfer el xacolata.

llas y mes mimadas del pastor de ovelles esgarriadas.— Ab motiu de la professed del divendres Sant, va colocar en las parets dels carrers una serie de creus...

CANYET (Badalona), 13 de maig

El divendres dia 10 va caure sobre aquest terme una ruixada de confits, que ab un xich mes se 'ns emporta fins 'ls cepes.

BANYOLAS, 14 maig

Acuden una colla de noys á rebre la primera comunió. Entre ells n'hi ha un de pobre, que porta brusa per no tenir geoh.

EL SUFRAGI EN ACCIO

(GALERIA ELECTORAL)

NTE fornors: —Suposo que anirá á votar —¡Vaya! No ho havia fet may, pero lo qu' es aquesta vegada!...

Dos electors serios: —¿Ja está á punt? —Jo sempre. Ja sab las meas ideas: la redempció d' España ha de sortir de las urnas electorals.

El candidat y l' elector: —Bé, sí; jo ja l' votaria, pero 'ls principis de vos té son tan diferents dels meus!...

—Sacrifiquils per una vegada. —¡Aixó may! Els principis avants que tot. —¿No va dirme que 'l seu fill estava sense col·locació?

Dos aixelabrats:

—Dijmenje, ja ho sabs ¿eh? —¡Sempre! Jo may me quedo enrera. —¿Quins pronóstichs ne fas tú?

El cacich y 'l president de mesa:

—Aquí té las instruccions precisas. Don Pau, dos mil vots; don Pere, mil, don Berenguera, vuyt cents. —¿Ja sab vosté si 'ls interventors de l'oposició s'hi vindrán?

L' elector y l' candidat:

—¿De manera que si vosté triunfa... —Paraula: 'm comprometo á treballar pel progrés del poble. —Molt bé.

EL MEU MANIFEST

Ciudadans: Deixeu de banda vostra apatia mortal. ¡Ha arribat 'l hora solemne de la lluyta electoral! Lluyta noble, lluyta hermosa que alegre y aixampla 'ls cors y ab la qual els pobles serios se fan grans, lliures y forts.

¡vull dur ma pedreta á l' obra de la regeneració! Nostra desdixada patria necessita, nó tabals que la engresquin ab discursos plens de focs artificials...

Conceixentme, es casi inútil que m' entrefingui á explicar l' argument dels molts projectes que penso desarrollar. Diminució dels impostos, abolicio dels consums, ensenyansa obligatoria, reforma de las costums...

¿Vritat que ab semblants propósitos y altres menos coneigits la salvació de la patria será qüestió de minuts? —¿Vritat que ab aquesta empenya, si avans d' un mes no lliguém els gossos ab llangonissas, ben á propet hi estarém? —¡Ah, sí! 'L cor m' ho ditu: si Espanya vol torná á marxá endavant y ser respectada y forta, s' ha de subjectá al meu plan.

C. GUMA

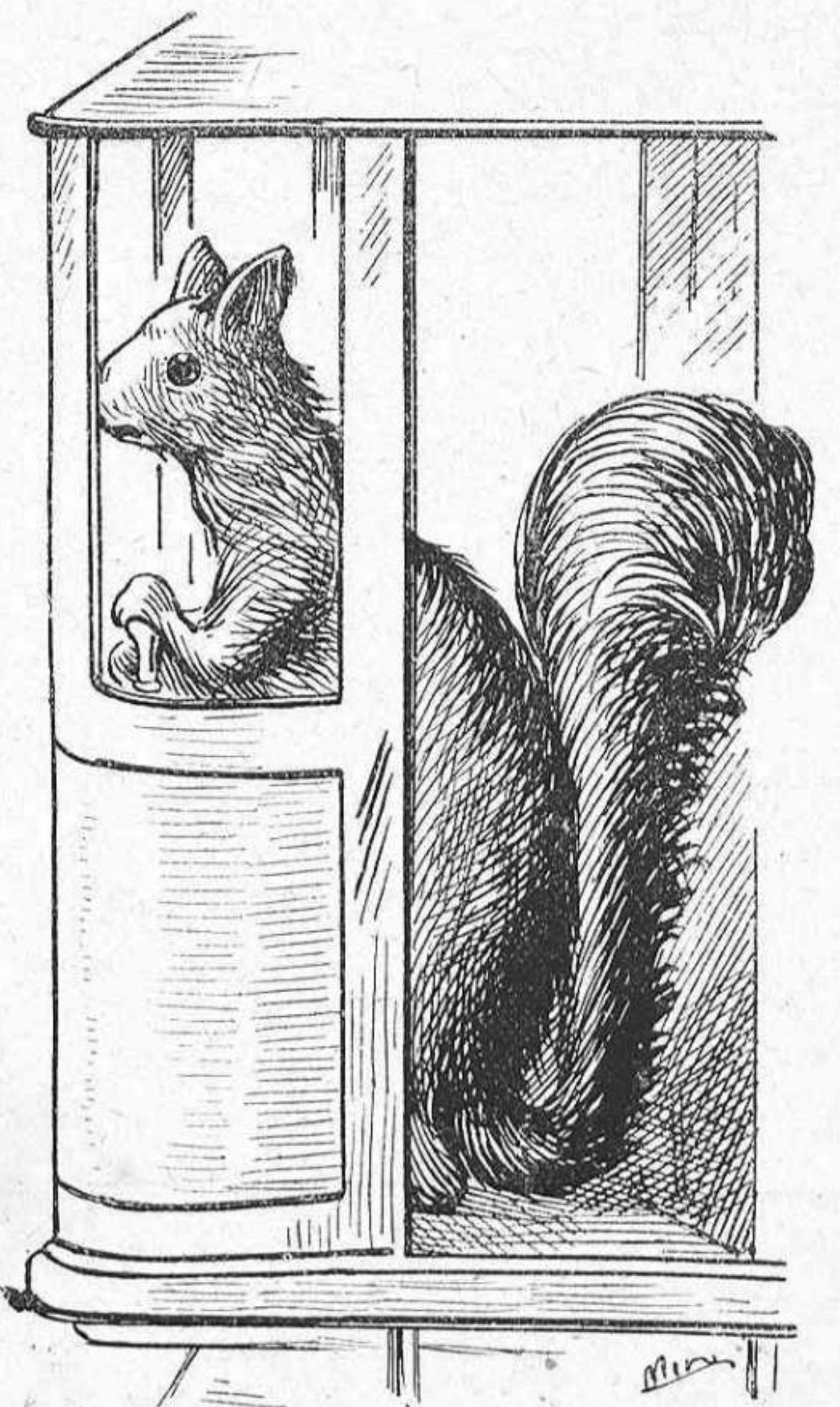
UNA LLEGENDA DESVANESCUDA

Las suposadas declaraciones que, trobantse en tránsit de mort, deyan que havia fet una tal Joaneta, major dona de la rectoria en que habitavan els dos reverends quan ocorregué 'l succés, la qual Joaneta deyan que s' atribuía ella sola la comissió del crim, que d' ell se confessá ab el capellá Bruneau, y que aquest preferí deixar el cap en la guillotina, avants que revelar un secret de confesión.

May la tal Joaneta, qu' en el judici oral, va acusar cara á cara al vicari Bruneau, sense que aquest tingué ni una sola paraula de protesta contra la seva acusació; may—repeteixo—la tal Joaneta s' ha acusat á sí mateixa com autora del crim. Als periodistas que aquests dias varen anar á interrogarla, se 'ls va treure del davant, indignada, y ab rahó, de que

UNA ASPIRACIÓ FRUSTRADA

La veritat es que 'l esquírol no hi hauría estat gens bé dintre de una gabiá tan oberta.

li atribuïssin confessions que may havia fet, y que son totalment infundadas.

Aixis, donchs, la llegenda del sacerdot mártir del compliment de sos debers religiosos ha quedat totalment desvanecuda.

Be es veritat qu' ara 'ls clericals diuen que no es la Joaneta, sino un' altra dona la que vá fer la revelació, com asseguran també que 'l capellá Bruneau, avants de morir, vá deixar escrita una carta que dona molta llum sobre 'l succés. Mes per lo que respecta á l' altra dona fins ara no se 'l ha trobada ni buscantla ab un llum de cunya, y per lo que 's refereix á la carta del reo, aquesta no diu mes que lo que 'l capellá Bruneau estava tip de dir de paraula, aixó es: qu' ell era innocent del crim que se li imputava.

Total, res entre dos plats.

En tot aixó qui ha fet una planxa colossal ha sigut el cardenal Sancha, arquebisbe de Toledo, felicitant als bisbes francesos per la vindicació del vicari de Laval y excitant als seus feligresos á obrir sus cripicions á fi de obtenir del Papa l' obertura del expedient de beatificació en favor del mateix.

Mes valdria, que sent representant de aquell Deu, que vá escriure en el decálech el manament «No matarás», empleés la seva influencia poderosa en demanar l' abolició definitiva de la pena de mort, que per ser irreparable, no deixa lloch á corretjir els errors que pugan cometre 'ls tribunals al imposarla.

Aixis, no tindrían rahó de ser aqueixas llegendas ridículas, ab las quals se pretén embancar l' esperit manso de las remadas de llanuts católichs.

J.

La veu de «D. Pelayo»

—¡Arri, allá, que no serviu per arreglar aquestas cosas! A copia de llenya encare enceneu el foch. Jo en cambi las passo per aygua, y apagadas desseguida.

UAN á n' en Sagasta, tot just realisada la revolució de Setembre varen ferlo ministre de la Gobernación del govern provisional, va expedir una circular en la qual s' hi llegia 'l següent párrafo:

«La imprenta es la veu perdurable de la inteligencia; veu que may s' estingeix y vibra sempre á través del temps y de la distancia. Intentar esclavizarla es volguer la mutilació del pensament, es arrancar la llengua á la rahó humana. Empeñit y reclus en els límits mesquins de una tolerancia minvada, irrisió de un dret escrit en nostras Constituciones y jamay exercit sense trabas odiosas, l' ingeni espanyol havia anat perdent ab lentitut y per graus, brío, originalitat y vida. Esperamos que, rotas sus ligaduras, salga del seno de la libertad, resucitado y radiante, como Lázaro de su sepulcro.»

Y en efecte, va sortir resuscitat y radiant, perque 'l mateix Sagasta acabés per sotmetre 'l á la censura militar. Ja ho va dir ell: como Lázaro de su sepulcro. ¡Pobre Lássaro!

Sembla qu' en las próximas Corts hi predominarán las personas ricas.

En Moret ha mirat no tant lo que poguessen tenir al cap, com lo que tenen á la butxaca.

Y no ho haurá fet ab la pretensió de que 's desdinerin en favor dels pobres, sino mes aviat perque com á ríchs no tinguin coneixement de la miseria del poble y de que, com á farts no 's recordin may dels que dejunan.

Aixis va la política sagastina. Al poble famélich, extenuat, y mutilat de sos drets, se 'l clava en creu com un Cristó y pera major vergonya se li posa un I. N. R. I. Un I. N. R. I. escrit ab lletres d' or.

El govern yankee ha fixat els ulls sobre las islas Azores, pertanyents á Portugal, y 's proposa adquirir-ri las, sino las hi venen, de la manera que s' adquireixen las cosas que fan goig.

Aixó sols basta perque á las tals islas se 'ls hi cambihi 'l nom.

Desde avuy ja no serán las Azores, sino las Azoradas. Y ab motiu.

Llegeix: «Una veu pasadas las elecciones, el Fiscal del Supremo publicará otra circular segun su costumbre. Tratará esta de la persecución de los juegos prohibidos.»

No després, sino avants de las eleccions deuria haver publicat aqueixa circular. ¿Qué son las elecciones fetas pels monárquichs mes que jochs ab trampa?

En la inauguració de la Exposició de la Patata, va pendre la paraula 'l gobernador Larroca, y entre otras cosas va dir:

«Es para mi un consuelo poder inaugurar la exposición de la patata.» Ho crech molt: aquestas cosas sempre 's fan ab gust.

Días enrera 'ls barcelonins varem rebre la visita del Duch de Orleans, el famós Gammelle, candidat á la bassetta de Fransa.

Per ferse la ilusió de qu' es rey, viatge en un yacht molt curro armat ab canons y ab la seva corresponent tripulació, organizada baix un peu estrictament militar.

Y tot per donarse á la bona vida inherent á las excursions maritimas de recreo.

Una de las sevas distraccions mes intimas consisteix en veure als llussos y llobarros trayent el

cap á flor d' aygua. Quan els contempla tot s' estufa, creyent que surten per saludarlo y aclamarlo.

Y en efecte, quan els llobarros y 'ls llussos puguin caminar en sech y estiguin en majoria dintre de la nació francesa, en Gammelle será proclamat rey de Fransa.

Punts catalanistas, que ja casi poden compararse ab els punts filipinos.

L' arcalde de Reus, Sr. Font de Rubinat, qu' es tingut per catalanista va posarse al costat del candidat encasillat pel districte de Gandesa, y fins vá presidir l' ápat qu' en la terra dels ganxets va donarse en obsequi de aquest senyor.

Y després de aquesta cosa que 'l deixa tan mal parat, La Perdú silenciosa com si res hagués passat.

A Vich encare pitjor. L' arcalde va ser destituït per creure's que defensaria la candidatura del Abadal. Com á víctima del caciquisme va serli dirigit un missatge de felicitació posant fins als núvols las sevas condicions, missatge al qual ell va respondre en termes elevats, casi heróichs, de aquells que fan dir á qualsevol:—Aquí hi ha un espartá; aquí hi ha un home de carácter.

Y en efecte: un cop destituït, s' ha posat á las ordres del candidat encasillat Sr. Huelin. Ell es qui l' apoya ab mes decisió; ell es qui l' acompanya per tot arreu. N' está tan enamorat que quan el veu fins hi ha qui assegura que posa els ulls en blanch.

¿Quina causa misteriosa de tal modo l' ha girat? La Perdú silenciosa com si res hagués passat.

Apenas enterrat en Rocafort, ja hi ha qui s' ha calsat ab la seva herencia del districte de Castelltersol: un tal Sala y Cana ó Gana (no ve de una lletra.)

Tots els arcaldes del districte 's trobavan á Barcelona, y 'l Sr. Sala se 'ls va donar á conèixer convidantlos á un ápat, en el qual van abundarhi els llagostins... de manera que tots ells, al sortir de la fonda, se sentian com escalfats per una potencia misteriosa. Tots, menos un, que no 'ls havia tastat may y se 'n va omplir la tripa de tal manera que hasta van ferli mal. Afortunadament ab una bona purga va entrar á la rahó, y quan evaquava es fama que deya:—Tot sigui pel nostre diputat: tot sigui pel Sr. Sala.

Lo mes bonich es que l' hereu Pantorrilles volia disposar de aquell districte, adjudicantlo á n' en Tort y Martorell.

Pero va fer tart. Y sisquera per una vegada va demostrarse, que quan s' emplean ab oportunitat poden mes el llagostins que 'ls tiburons.

No juguis ab polissóns, no hi juguis, ciutadá manso: no sé si fan trampa ó qué, sempre tenen l' as... de bastos!

Quan vareig caure soldat, si que hi era jo á las llistas: ara, á las llistas del cens... expressions á la familia.

Ja ningú pensa ab els frases, ja aquell foch s' está apagant, ja no 's parla de 'n Pantoja, ja 'ns hem deselectrisat.

Veje un' urna electoral per primera volta un sabi, y al notar qu' era de vidre, va escriurehi á sobre: Frágil.

Ahir vas dirme que avuy, avuy me dius que demá... Noya, entre tú y en Sagasta m' esteu ben ensarronant.

L. WAT.

XARADA La primera es aliment, temps de verb, es la segona; y es la filla d' en Climent, tres-terça, pero molt mona. El seu xicot que 's diu Pere, tots el miran un total; pero mon prima-primeria diu que n' es xicot formal.

BIANCHI

TRENCA-CLOSCAS

CLARA SEGRET DE LÓPEZ

Ab aquestas lletres degudament combinadas formar lo títul de un aplaudit drama castellá y l' apellido de son autor.

J. B. B. PICAROL

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7 8—Carrer de Barcelona.
4 7 3 7 8 1 2—
4 7 3 3 2 8—
5 8 7 7 1—Nom de home.
3 2 8 7—Nom de dona.
1 2 3—Tothom ne té.
1 7—Animal.
2—Vocal.

J. AMETLLER Y B.

GEROGLÍFICH

EL EL ER S

CARLOS SOLER

CONVERSA

—¿Cóm está la Leonor? —Mala, desde que va anar al Liceo aquella nit no ha fet res més de bó. —¿Y quina ópera cantavan? —¡Donal la que vosté y jo hem dit fa poch.

SAGATERRA

Caballers: Davey, Taper Cata, Pretabi y 't sonabi, Visca 'l suro y Comp. Un ganxet, Xech de Liansá, P. Pus, R. Coll M., Aygua clara, Mart y Margó, Rafel Palau, Tomás Sirvent, I. Electra citat, A. Ribas Ll., Sisquet de Reus: No han tingut ni un vot á favor seu. Caballers: Albertet de Vilafranca, Un aficionat, Mi-quel Planas, Joseph Gorina Roca, y Joan Bobé: L' es- crutini senyala una victoria per vostés. Si no 'ls estafan l' acta, anirán á las Corts.

Ciutadá: J. Montbliz: Segurament era que no anava prou bé. Lo d' avuy es aprofitable.—Pere R.: Els versos no son dolents, pero l' assumpto es molt débil.—Joseph Jofflich: Magret.—A. Carrasca Gayan: No está mal.— A. Alvira Morell (Australia): Celebrém que hi hagi un catalá qu' en terra llunya 's recordi un moment de Catalunya. Pero 'ls versos per xó, son dolents.—Castell Ferris: Es flux á tot serho.—Peret Ruff Petitot: El Calaix d' un Sabi 'ns diu que li diguem que 'ns digui aquests grans de qué son y cóm son; si son grans grans ó grans petits.—Un castellano: Sentimos muy que se lo coja de este modo. Sépia para su gobierno civil que nosotros no somos catalanistas nada mas que en cuestión de la escudella.—Un caláput: Els seus dibuixos son dignes d' ilustrar qualsevol obra de 'n Gual... Scott.—Joaquín M. Gay: Home... tóquial! ¿Catalanista y liberal? Ja hem trobat l' agulla del taller.—Una comissió de matalassés: O aixó que 'ns envían está pessimament escrit ó es que vostés parlan en un llenguatge matalassé que no entenem. Aixó ho havian d' haver enviat en temps d' en Perico.— Mort d' un fart de formigas: La solta del treball está á l' altura de la solta del pseudónim.—P. Alegre: Es massa trist y massa descuydat.—Lluís G. Salvador: Aquesta senmana no ha pogut ser. Potser la próxima...—Enri- queta R. y Güell: Miri que per ser una senyoreta del bello sexo ho fá bastant malament. Aixó de que la Prima- vera embalsama las nits... vaja, qué vol que li digui? La Elisa ho fá millor.—C. Morera y Font: No hay Patria como mi tierra, ni tierra como Aragón... Las cantarellas bilingües l' Ego Sum las fá millor.—M. de C. (Cádiz): Celebrém la millora y hasta la vista.

Obra de gran éxito

EL PROCESO DE CRISTO

FRANCISCO PÍ Y ARSUAGA

Un tomo en 8.º Ptas. 1

TARJETAS POSTALES ILUSTRADAS

ANTI-CLERICALES

5 céntimos una

La colección completa de 20 postales, 75 céntimos

Impremta de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8.

Tinta Ch. Lorilleuz y C.ª

Dissapte, día 25

NÚMERO EXTRAORDINARI

Dissapte, día 25

LA CAMPANA DE GRACIA

8 planas de ilustració y text

Preu 10 céntims